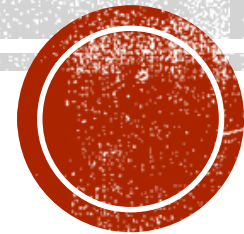
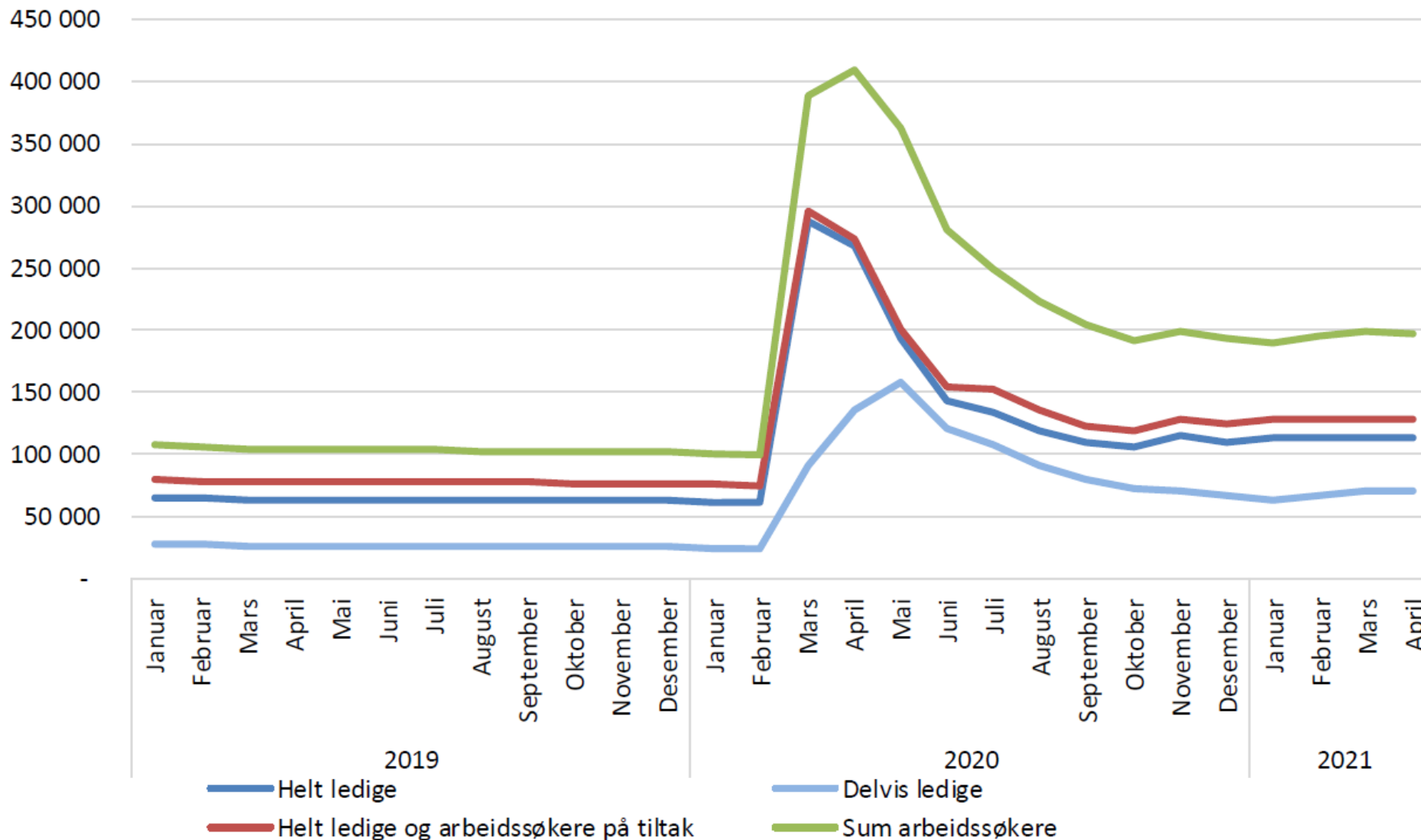

NORGES HÅNTERING AV (DEN ØKONOMISKE) KORONAKRISEN

Knut Røed, Frischsenteret

Figur 1. Antall registrerte helt arbeidsledige, delvis ledige, bruttoledigheten og summen av arbeidssøkere. Sesong- og bruddjusterte tall. Januar 2019 – april 2021

Kilde: NAV

VI BLE «TATT PÅ SENGA» 12. MARS 2020

- Norge var helt uforberedt på en ledighetskrise av slike dimensjoner
- To oppgaver stod i sentrum
  - Sikre folk inntekt
  - Unngå unødvendige konkurser

SIKRING AV INNTEKT

- Vanligvis manuell behandling av dagpengesøknader i den norske arbeids- og velferdsetaten (NAV)
  - NAVs ansatte ble sendt på hjemmekontor med nye PCer
  - Stortinget vedtok nye dagpengeregler med bedre dekning og høyere ytelser
  - NAV innførte automatisert forskuddsordning
-
- Pengene kom ut!

REDDE BEDRIFTER

- Staten overtok permitteringsutgifter de første 20 dagene (med full lønn)
  - Kontantstøtteordning for dekning av faste utgifter for bedrifter med stort fall i omsetningen
  - Utsettelse av forpliktelser knyttet til skatter og avgifter
-
- **Bedrifter så langt reddet: Færre konkurser enn i et normalår**

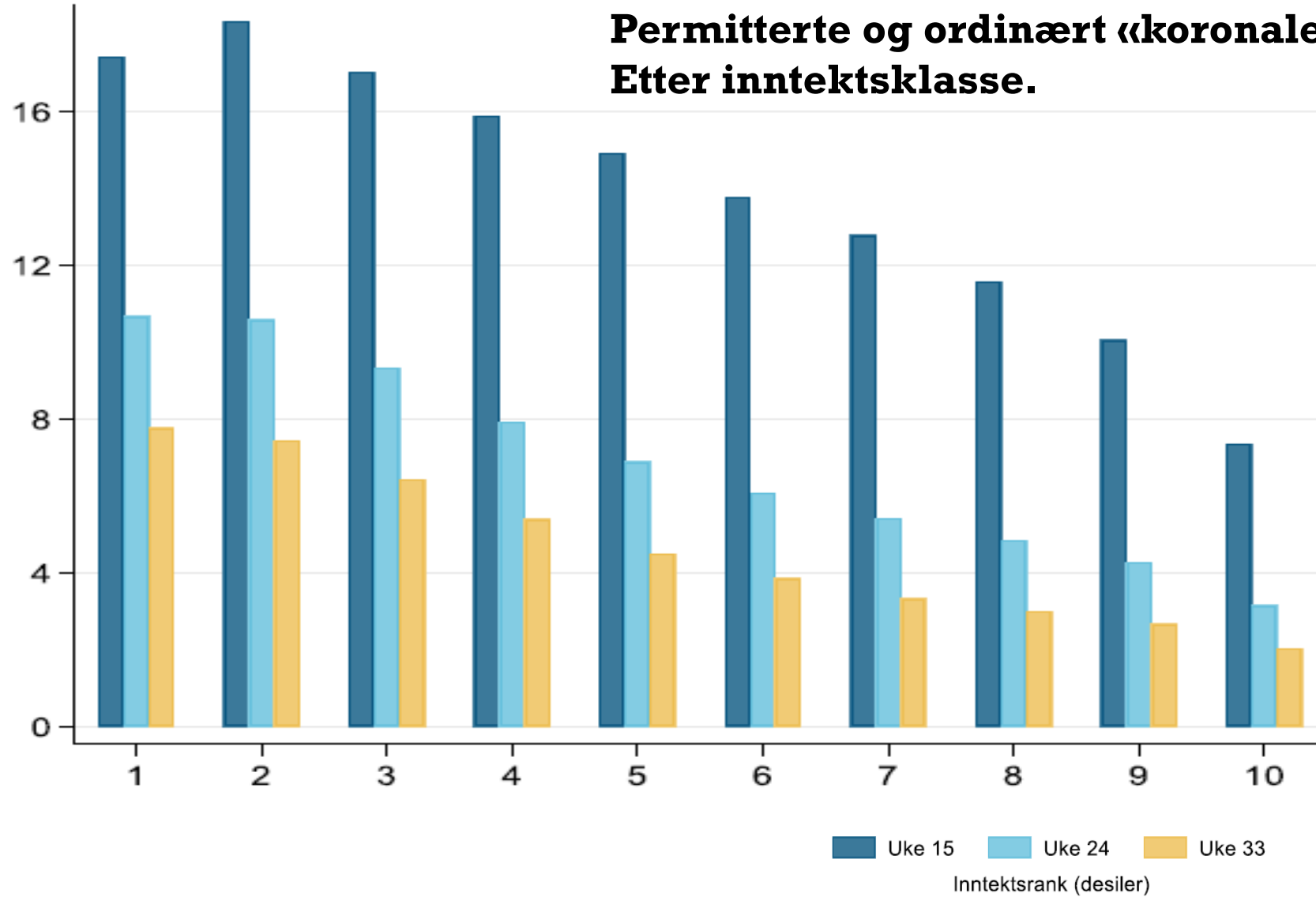
KRISEN HAR RAMMET SKJEVT

- Varig ledighet gir stort inntektstap.
- Personer med allerede lav inntekt sterkest rammet.
- Ved å redde bedrifter har staten også reddet mange (rike) eiere.

Prosent

Permitterte og ordinært «koronaledige». Etter inntektsklasse.

BETYDELIGE INSENTIVPROBLEMER

- Permitteringsordningen gjør det mindre lønnsomt for bedrifter å bruke arbeidskraften i situasjoner der inntjeningen er mindre enn normalt
- Kontantstøtteordningen gjør det mindre lønnsomt å øke omsetningen

Bård Bjerkholt

Når det blir mer lønnsomt å få støtte fra staten enn å drive butikken uten støtte, er noe galt

DN+ [Kommentar](#)

SUBSIDIER MOT SUBSIDIER

- Derfor innført ordninger som gir bedriftene nye subsidier (lønnsstøtte) for å unnlate å ta i bruk andre subsidier (dagpenger under permittering), dvs. for å ta tilbake permitterte arbeidstakere.
- For å unngå misbruk: Betinget av permittering før ordningen ble kunngjort.
- Men stadig gjentatt...

OMDIRIGERING AV ARBEIDSKRAFT TIL BRANSJER I VEKST

- Noen bransjer opplever mangel på arbeidskraft
  - På grunn av økt etterspørsel etter varer og tjenester
  - På grunn av stans i innvandringen
- En utfordring å få permitterte arbeidstakere inn i de ledige jobbene
  - Forventninger om snart å komme tilbake til tidligere jobb
  - Kapasitetsproblemer og friksjoner
  - Veldig lav lønn i typiske «innvandrerjobber»
- Norges avhengighet av arbeidsinnvandrere synliggjort!

ALT I ALT GOD UTVIKLING I NORSK ØKONOMI

- Norsk økonomi har alt i alt klart seg bra. Bare 1% fall i BNP i 2020 og nær 4% vekst anslått for i år og neste år.
- Stor innsprøytning av penger fra «oljefondet». Ekstrauttak på 270 milliarder.

NOEN LÆRDOMMER

- Vi trenger en sterk arbeids- og velferdsetat med ressurser til å takle en økonomisk krise. Vi har lært at dette er en sentral del av samfunnets beredskap.
- Støtteordninger bør utformes slik at det alltid lønner seg å jobbe og å la ansatte jobbe.
- Krisetiltak bør i større grad være innrettet på å hjelpe personer enn på å redde eksisterende jobber. Eiere som tjener gode penger når det går bra bør ikke kunne skyve tapene over på samfunnet når det går dårlig.
- I en situasjon med massearbeidsledighet er det bedre å gjøre for mye enn for lite. Men se opp for sterke lobbyister!
- Det er lurt å være rik!

